

**KNVvL AFDELING PARACHUTESPRINGEN
SPRINGTECHNISCH JAARVERSLAG 2003**

SAMENVATTING

Het jaar 2003 is een zeer succesvol springjaar geweest. Het aantal sprongen bereikte de recordhoogte van 96.864. Dat is meer dan 10.000 hoger dan het vorige topjaar, 2001. Als daar de 9445 tandepassagiers (ook een absoluut record) nog eens bij worden geteld, dan kan worden geconcludeerd dat alle Nederlandse parakisten gezamenlijk voor het eerst (ruim) meer dan 100.000 passagiers hebben vervoerd.

Daarnaast valt uit de tabellen met betrekking tot blessures en voorvallen af te leiden dat 2003 ook in dat opzicht als een goed jaar kan worden gezien, zeker als daarbij wordt bedacht dat er, voor het eerst sinds 1988 (!), geen enkele springer dodelijk is verongelukt.

Het grootste punt van zorg is de constatering, dat het aantal static-line cursisten verder is afgenomen. Het aantal static-line sprongen bedroeg voor het eerst minder dan 10 % van het totaal (ooit was het 25%), en die daling wordt bij lange na niet gecompenseerd door de groei bij AFF-opleidingen. Op termijn kan deze ontwikkeling een stagnatie van het aantal springers in Nederland veroorzaken.

Daarnaast valt tevens te constateren, dat het aantal blessures en voorvallen bij Staticline sprongen is toegenomen. Op de bijscholingsdag voor de (hulp)instructeurs is hier reeds aandacht voor geweest. Het instructiekader zal ervoor moeten waken, dat de toegenomen aandacht voor gevorderde springers (canopy control, nieuwe disciplines als swoopen en wingsuits) niet ten koste gaat van de aandacht voor de basisopleiding.

Het aantal voorvallen bij tandemspringen, dat jarenlang reden tot zorg is geweest, loopt terug, evenals in mindere mate het aantal blessures. Desondanks is het aantal blessures naar het idee van de TC nog steeds aan de hoge kant.

Verder valt te melden dat het aantal Instructeurs en nu ook Hulpinstructeurs steeds verder terugloopt. De kaderopleidingen worden vanaf 2004 aangepast, met onder andere als doel om ze aantrekkelijker te maken voor de geïnteresseerde springers.

Tot slot een triest bericht. In de loop van 2003 is Ellen Bussemaker, springster, instructeur en rigger van het eerste uur, na een korte ziekte overleden.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	4
2. Sprongaantallen	5
2.1. Aantal sprongen per centrum	5
2.2. Onderverdeling naar soorten sprongen	5
2.3. Blessures en voorvallen per centrum	7
2.4. Blessures en voorvallen per soort sprong	8
3. Opleidingen	10
3.1. AO-rond	10
3.2. AO-square	10
3.3. AFF	11
3.4. Opleidingsresultaten	11
4. Tandemsprongen	12
5. Vrijevalsprongen	13
6. Conclusies	14
Appendix A: Volledige namen van clubs en centra	15
Appendix B: Overzicht bevoegdheden	15
Appendix C: Technische Bulletins en Veiligheidsbulletins 2003	16

1. INLEIDING

De Technische Commissie (TC) van de afdeling parachutespringen van de KNVvL stelt jaarlijks een Springtechnisch Jaarverslag op. De in dit verslag verwerkte gegevens worden aangeleverd door de bij de KNVvL aangesloten clubs en commerciële centra.

Over het algemeen werken de Nederlandse clubs en centra goed mee in het verstrekken van de benodigde gegevens. De jaarlijkse springtechnische enquête wordt in de meeste gevallen tijdig en behoorlijk ingevuld geretourneerd. Verder komt, verspreid over het jaar, veel springtechnische informatie binnen via meldingen van voorvallen en blessures. Het blijft van het grootste belang, dat er een goede meldingsdiscipline is, omdat waarneembare trends en eventuele conclusies altijd afhankelijk zijn van de volledigheid van de verstrekte gegevens.

Niet alle aangesloten clubs en centra verstrekken cijfers over hun springactiviteiten. POPS en VPCT zijn weliswaar aangesloten bij de KNVvL, maar hun sprongen zijn opgenomen in de gegevens van andere clubs/centra.

Het verslag is onderverdeeld in zes hoofdstukken. Na de inleiding in hoofdstuk 1 geeft hoofdstuk 2 een algemeen overzicht van sprong aantallen en aantallen blessures en voorvallen. In hoofdstukken 3, 4 en 5 worden deze cijfers verder uitgesplitst naar de categorieën opleidingen, tandemsprongen en vrijevalsprongen.

In hoofdstuk 6 tenslotte zijn de eindconclusies van het verslag geformuleerd. Het verslag is gecompleteerd met een drietal appendices.

2. SPRONGAANTALLEN

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van het totale aantal sprongen en de daarmee gepaard gaande blessures en voorvallen. De getallen worden gespecificeerd per soort sprong en per centrum. Dit wordt in de volgende hoofdstukken nader uitgediept.

2.1. Aantal sprongen per centrum

Tabel 2.1 geeft het aantal sprongen per centrum¹ over de afgelopen negen jaar.

Tabel 2.1: *Aantal sprongen per centrum*

Club	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
PCEH	10603	8324	10230	6014	6854	7406	5429	4585	6405
PCF	5754	4263	5974	5464	5530	5594	7681	9309	10636
TU-7	3790	3202	4187	3502	3420	3485	5391	2958	4284
CPV	1251	1177	1405	0	1130	-	1183	1995	-
ENPC	1897	2002	1822	2478	3241	3295	2988	3410	3315
FD	6466	6196	7587	5146	7086	7140	8197	8003	9182
SOE							3725	4500	3955
PCT	21285	20833	22475	20169	27045	21504	22933	17886	21569
NPCT	15513	13263	16480	15163	20267	22773	19515	19095	25043
PCMN	5763	5360	5347	4833	5390	4872	5896	5319	5838
PCZ	3355	3800	2991	1132	2563	5304	2239	1769	2748
SSL									3810
SA									1589
POPS									228
Totaal	79218	69105	80452	65306	82526	81373	86223	78993	98379

Het is duidelijk dat er in 2003 sprake is geweest van een record. Voor het grootste deel hangt dat samen met het uniek mooie weer, maar ook is het een feit, dat de meeste aangesloten verenigingen in staat zijn geweest om het verhoogde aanbod daadwerkelijk de lucht in te krijgen.

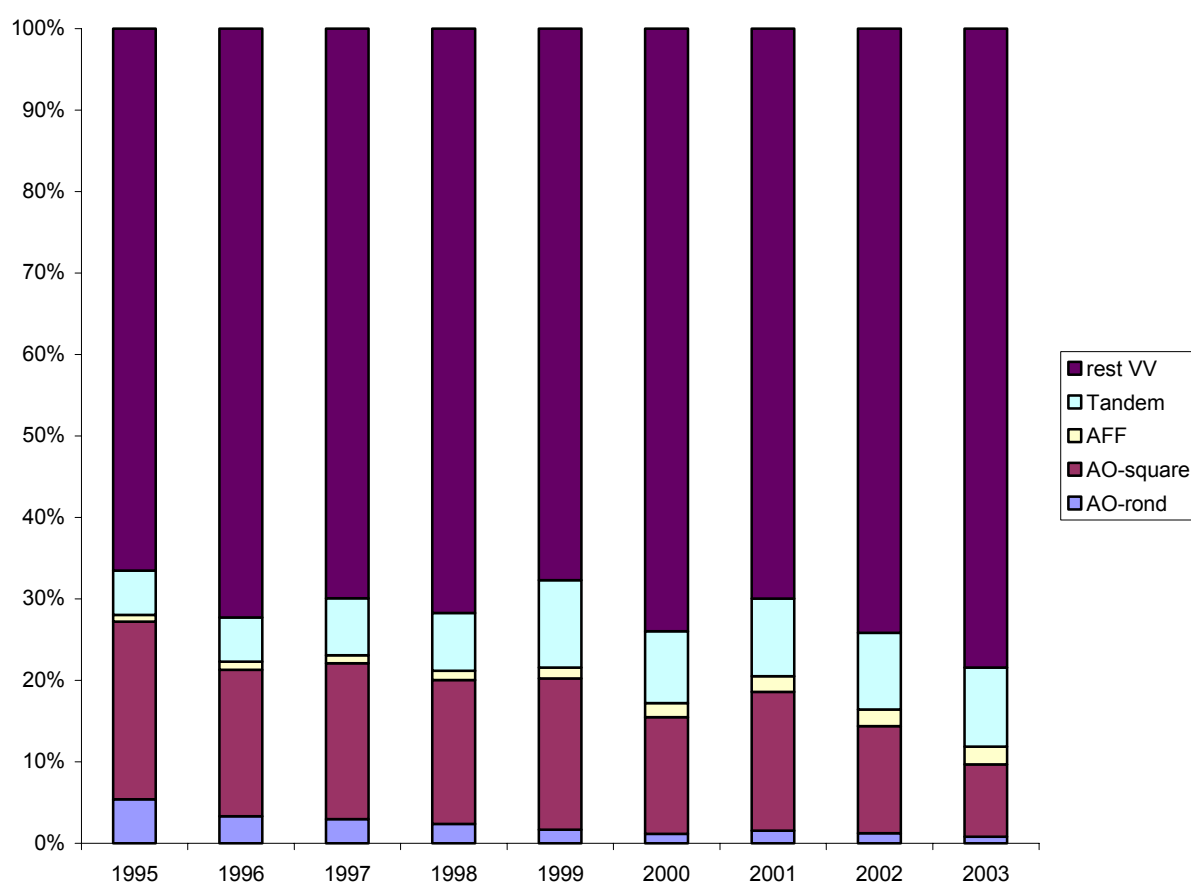
2.2. Onderverdeling naar soorten sprongen

Tabel 2.2 en Figuur 2,3 geven een onderverdeling (in %) van de sprongen in verschillende soorten. Opvallend is de verdere afname van het percentage sprongen dat gemaakt is in het kader van een opleiding. De gestage groei van het aantal AFF cursisten doet daar niets aan af. Wel valt te hopen, dat het conversiepercentage bij AFF veel hoger ligt dan bij Staticline, zodat daarmee een stagnatie van het aantal springers in de toekomst kan worden voorkomen. Tot slot blijkt duidelijk dat tandemsprongen zich nog steeds in een groeiende belangstelling mogen verheugen.

¹ Met "centrum" wordt een bij de KNVvL afdeling para aangesloten vereniging of stichting bedoeld. NPCT, PCT en PCZ zijn bij de KNVvL aangesloten via de SBOP.

Tabel 2.2: Soort sprong in percentages van het totale aantal sprongen

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
AO-rond	5,3	3,3	2,9	2,4	1,5	1,2	1,5	1,2	0,8
AO-square	21,5	17,8	19,1	17,8	16,3	14,7	16,9	13,1	8,9
AFF	0,8	1,0	1,0	1,2	1,2	1,8	1,9	2,1	2,2
Tandem	5,4	5,4	7,0	7,1	9,4	9,0	9,4	9,4	9,7
VV	70,0	72,5	70,0	71,5	71,6	73,3	70,3	74,2	78,4

Figuur 2.3: Soort sprong in percentages van het totale aantal sprongen

2.3. Blessures en voorvallen per centrum

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de aantallen gemelde blessures en voorvallen per centrum.

- Onder een **blessure** verstaan we ieder geval waarbij gebruik is gemaakt van een medisch consult.
- Onder een **voorval** verstaan we ieder geval, waarbij de sprong niet normaal is verlopen. In ieder geval betreft dit alle gevallen, waarin de reservecontainer is geopend of had moeten worden geopend, evenals alle gevallen, waarin schade aan het materiaal is opgetreden.

Tabel 2.3 geeft per centrum een overzicht van het aantal sprongen waarbij gemiddeld een blessure is opgetreden. Tabel 2.4 geeft een soortgelijk overzicht voor voorvallen. Opgemerkt zij dat er per centrum en per jaar grote verschillen kunnen optreden als gevolg van de geringe absolute aantallen.

Tabel 2.3: *Aantal sprongen waarbij gemiddeld een blessure is opgetreden (per centrum)*

Club	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
PCMN	961	596	1337	967	674	974	2948	760	531
PCEH	757	832	1705	752	3427	741	905	764	1601
PCF	-	2132	1991	911	790	1399	1097	1330	1182
TU-7	3790	1067	2094	3502	1140	581	n.v.t.	1479	536
ENPC	1897	400	456	1239	463	659	498	1705	663
FD	1293	1033	1265	1287	709	1190	1171	1000	2296
SOE							373	1500	565
PCT	575	906	1070	840	872	977	1042	1278	1269
PCZ	419	1900	2991	283	1282	1768	1120	885	1374
NPCT	2216	663	2060	1011	1559	1199	813	1193	1926
Overig	-	114	16	527	-	0	743	n.v.t.	
Totaal	991	785	1201	890	982	939	979	1179	1167

Uit Tabel 2.3 valt af te lezen dat het aantal blessures de afgelopen twee jaren lijkt af te nemen. Dit heeft echter onder andere te maken met het lagere percentage sprongen dat is gemaakt in het kader van opleidingen, een groep springers, die relatief veel blessures heeft.

Tabel 2.4: Aantal sprongen waarbij gemiddeld een voorval is opgetreden (per centrum)

Club	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
PCMN	480	766	446	284	898	325	655	443	389
PCEH	241	378	365	376	571	463	339	270	641
PCF	523	328	1195	420	230	466	349	517	886
TU-7	1263	640	1047	438	855	871	539	592	536
ENPC	-	200	182	225	810	471	598	568	663
FD	647	688	361	572	443	310	373	471	540
SOE							466	2250	494
PCT	355	473	416	480	575	652	478	526	654
PCZ	1118	1267	1496	162	641	408	373	354	275
NPCT	5171	13263	485	505	563	356	305	530	473
Overig	482	62	89	-	-	0	558	540	
Totaal	528	548	447	411	529	429	406	506	550

Het lijkt erop, dat ook het aantal voorvallen verder afneemt. Aandachtpunten blijven het grote aantal reserveprocedures als gevolg van twisten bij gevorderde springers (vaak met kleine parachutes), evenals de stijging van het aantal voorvallen bij static-line leerlingen. Verderop komen we hierop terug.

2.4. Blessures en voorvallen per soort sprong

In deze paragraaf worden de voorval- en blessurecijfers gespecificeerd naar soort sprong. Zie hiervoor Tabel 2.5 en 2.6.

Tabel 2.5: Aantal sprongen waarbij gemiddeld een blessure is opgetreden (per soort sprong)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
AO-rond	263	323	236	175	93	96	321	322	152
AO-square	488	286	480	335	306	298	306	415	246
AFF	658	∞	∞	∞	∞	∞	543	816	521
Tandem	4257	3699	2819	2344	1549	666	1135	823	1181
VV	1965	1567	2964	1624	2687	1925	2237	2093	2450
Totaal	991	833	1201	878	982	939	979	1179	1167

Uit Tabel 2.5 blijkt dat vrijevalsprongen relatief het kleinste aantal blessures tot gevolg hebben. Het aantal blessures bij tandemsprongen ligt al veel hoger, terwijl cursisten logischerwijze de grootste kans op een blessure lopen. Er is echter duidelijk sprake van een zorgwekkende trend bij cursisten. Het instructiekader is hier al van op de hoogte en er wordt gestudeerd op maatregelen. Ook het aantal blessures bij tandemsprongen is naar mening van de TC nog steeds aan de hoge kant.

Tabel 2.6: *Aantal sprongen waarbij gemiddeld een voorval is opgetreden (per soort sprong)*

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
AO-rond	702	1131	2358	1578	603	319	642	483	762
AO-square	610	513	415	308	275	306	287	346	269
AFF	658	677	790	384	493	1466	408	1632	∞
Tandem	213	411	217	293	456	174	248	265	472
VV	559	604	490	457	687	519	487	617	618
Totaal	528	581	447	411	529	429	406	506	550

Tabel 2.6 laat zien dat het aantal voorvallen over de hele linie afneemt, behalve bij AO-square. Het aantal voorvallen is doorgaans een voorbode van het aantal blessures en zware ongevallen in de toekomst.

Duidelijk is, ook al vanwege de constatering bij de blessures, dat er bij AO-square reden is tot zorg. Bij tandem gaat het gelukkig de goede kant op.

Bovenstaande cijfers worden in de volgende hoofdstukken nader geanalyseerd.

3. OPLEIDINGEN

3.1. AO-rond

Alleen op PCT worden nog springers AO-rond opgeleid. Het aantal cursisten loopt verder terug daar deze opleidingsmethode bijna alleen nog door militairen wordt gebruikt. Het afgelopen jaar waren er veel blessures.

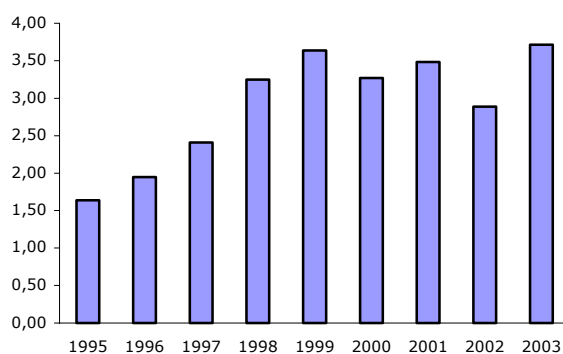
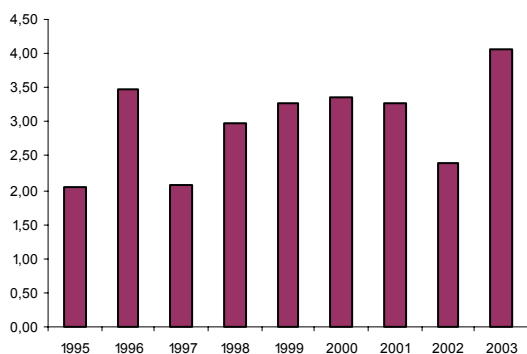
3.2. AO-square

Na de, blijkbaar eenmalige, opleving van het aantal AO-square cursisten in 2001 i.v.m. de grensverleggende activiteiten (GVA) van groepen militairen, zien we in 2002 een terugval van het aantal cursisten. Deze trend heeft zich in 2003 verder doorgezet en we zien een extreme afname van het aantal AO-square cursisten. Opvallend is dat deze daling in AO-square opleidingen niet, zoals je zou hopen, wordt gecompenseerd door het aantal AFF cursisten. De groei in het tandemspringen speelt ongetwijfeld ook een rol. Duidelijk is wel dat het AFF springen langzaam aan terrein aan het winnen is. Diezelfde trend is ook zichtbaar in de rest van de wereld.

Tabel 3.2: *Aantal sprongen AO-square*

Club	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
PCEH	1478	1079	1321	591	695	621	512	244	362
PCF	925	462	902	743	805	843	1051	1278	1453
TU-7	760	966	1184	1154	1059	992	986	725	1063
CPV	826	246	437	0	325	0	951	627	
ENPC	391	296	262	335	354	433	405	380	281
FD	559	215	523	419	428	446	380	347	361
SOE							1363	1000	638
PCT	5526	5411	6023	5118	6210	4379	4112	3014	2322
PCA	1491	0	588	523	-	-	-	-	-
NPCT	3797	2325	2441	2239	2605	2739	3550	2007	1936
PCMN	756	598	762	491	664	602	625	486	432
PCZ	345	600	906	95	323	879	426	277	348
Totaal	17085	12318	15349	11708	13468	11934	14414	10385	9332

Figuur 3.2.1 geeft de gemiddelde aantallen blessures en voorvallen voor AO-square sprongen. Zowel het aantal voorvallen als blessures is ten opzichte van 2002 toegenomen. Een directe oorzaak voor de toename is niet te vinden, de toename is wel reden tot zorg. Verder wordt er ook gekeken om het bewustzijn in deze al vroeg in de kaderopleiding de gewenste aandacht te geven.

Figuur 3.2.1:

Gemiddelde aantallen blessures (rood) en voorvallen (blauw) per 1000 sprongen AO-square

3.3. AFF

Op dit moment zijn er zes centra waar op reguliere basis AFF-opleidingen worden gegeven, met PCMN als jongste aanbieder. De verwachte stijging van het aantal AFF sprongen heeft zich doorgezet en wel op alle centra. De grote terugval in het aantal AO-square sprongen zien we echter niet gecompenseerd in het aantal AFF sprongen.

Tabel 3.3: *Aantal AFF-sprongen*

Club	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
SOE	-	-	-	-	-	-	452	660	714
PCT	452	453	488	490	704	650	682	639	648
NPCT	166	207	300	240	210	688	474	246	451
PCZ	0	0	0	0	72	113	22	27	60
PCMN	-	-	-	-	-	-	-	-	65
FD	-	-	-	-	-	-	-	60	141
Totaal	618	660	788	730	986	1466	1630	1632	2082

3.4. Opleidingsresultaten

Tabel 3.4.1. laat de aantallen brevetten in Nederland zien. Bij alle brevetten is een stijgende lijn zichtbaar, met uitzondering van het B-brevet. Het extra C/D brevet examen in het voorjaar van 2003 heeft de nodige brevetten opgeleverd.

De praktischeisen voor het A/B brevet zijn verzaamd met Canopy Control eisen, welke over het algemeen positief zijn ontvangen.

Tabel 3.4.1: *Geregistreerde brevetten per einde jaar*

Brevet	2001	2002	2003
A	330	352	417
B	195	220	215
C	55	67	82
D	337	369	396

4. TANDEMSPRONGEN

De groei van het aantal tandemspongen van de afgelopen jaren blijft zich voortzetten, zowel bij de grote centrums als de clubs. Het goede weer van 2003 zien we ook terug in het aantal tandemspongen.

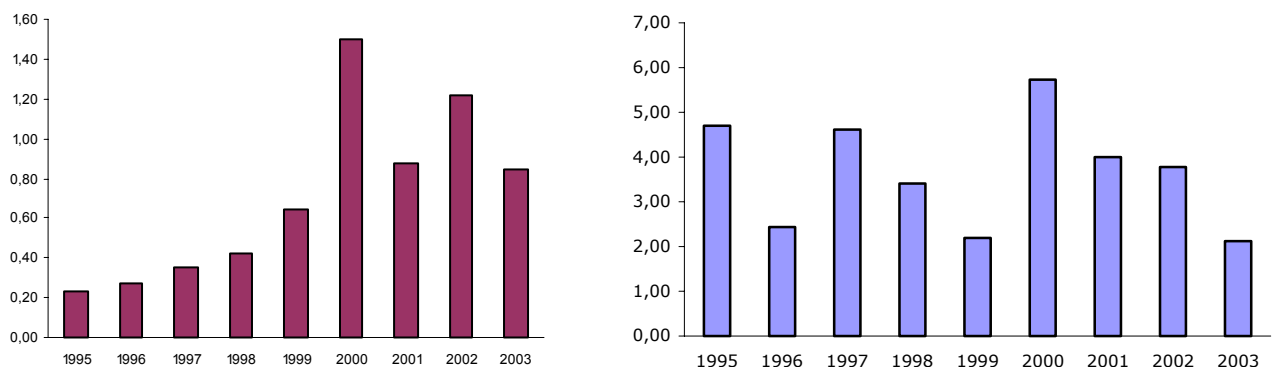
De aantallen per centrum, evenals het totale aantal tandemspongen is weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1: *Aantal tandemspongen per centrum*

Club	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
PCEH	271	178	272	179	298	343	334	198	267
PCF	206	175	234	256	338	378	400	465	548
TU-7	17	22	25	11	30	22	50	24	62
CPV	0	0	0	0	0	0	-	-	-
ENPC	34	28	13	72	80	298	302	275	323
FD	149	156	471	279	546	621	730	803	928
SOE	-	-	-	-	-	-	29	25	27
PCT	2204	2028	2894	2270	3294	2875	3273	2867	3121
PCA	20	60	196	153	-	-	-	-	-
NPCT	923	741	1175	947	2068	2034	1886	1887	2237
PCMN	200	280	220	155	130	169	260	148	327
PCZ	74	115	120	301	763	693	685	717	1105
Totaal	4253	3699	5637	4688	7747	7328	8011	7409	9445

Figuur 4.1 geeft de ontwikkeling in blessures en voorvallen. Het grote aantal blessures van de voorgaande jaren is gelukkig afgenomen. Omdat dit een punt is wat de laatste jaren veel aandacht heeft gekregen, is dat een prettige constatering. Het aantal blessures ligt nu op het niveau van 2001, maar blijft nog steeds aan de hoge kant. Het blijft dus ook een punt van aandacht binnen de TC.

Duidelijk zichtbaar is een afname van het aantal voorvallen. Ook hier blijft aandacht nodig om de ingezette daling voort te zetten.

Figuur 4.1:
Gemiddelde aantallen blessures (rood) en voorvallen (blauw) per 1000 tandemspongen

5. VRIJEVALSPRONGEN

In Tabel 5.1 zijn de aantallen vrijevalsprongen (exclusief tandemsprongen en sprongen van AFF-cursisten) weergegeven. De voorgaande jaren lag dit aantal zeer stabiel rond de 60.000 per jaar, maar door het zeer goede weer in 2003 zien we ook hier een duidelijke toename.

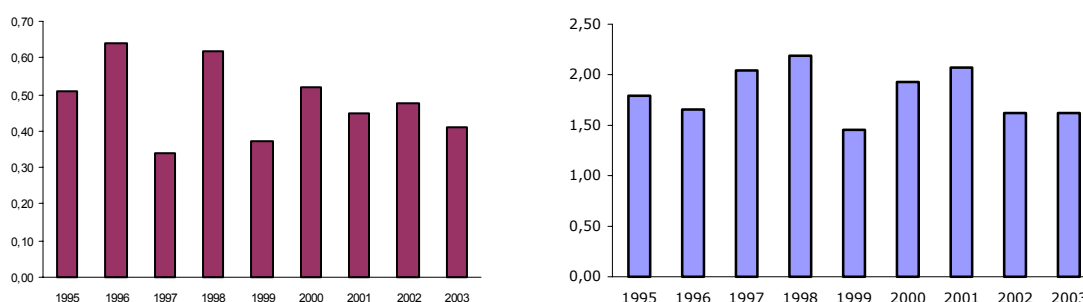
Tabel 5.1: *Aantal vrijevalsprongen per centrum*

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
PCMNI	4807	4482	4365	4187	4596	4100	5011	4685	5014
PCEH	8909	7367	8637	5244	5861	6442	4583	4143	5776
PCF	4623	3626	4838	4465	4387	4358	6230	7566	9183
TU-7	3013	2214	2978	2337	2331	2471	4355	2208	3159
CPV	425	931	968	0	805	0	232	1368	-
ENPC	1472	1678	1547	2071	2807	2564	2281	2755	2711
FD	5758	5825	6585	4448	6112	6073	7087	6793	7749
SOE							1881	2815	2576
PCT	9266	10680	10712	10713	15632	12645	13583	10478	14716
PCZ	2561	3085	1965	736	1405	3619	1106	672	1235
NPCT	10627	9990	12564	11737	15350	17312	13605	14955	20419
PCA	1120	0	992	729	0	0	0	-	-
Overig	635	248	176	490	34	0	931	164	4763
Totaal	53060	50150	56310	47092	59120	59689	60885	58602	88285

Figuur 5.1 laat de gemiddelde aantallen blessures en voorvallen bij vrijevalsprongen zien. Het gemiddelde aantal blessures fluctueert al jaren rond een constant niveau van ongeveer 1 op 2000 sprongen. Het gemiddelde aantal voorvallen ligt vrij stabiel op een niveau dat beter is dan 1 op 500.

Het wereldwijde probleem van ongevallen/voorvallen met goed geopende parachutes, dus koepelbotsingen en landingsongevallen, blijft een probleem wat aandacht behoeft.

Op dit moment is nog moeilijk te zeggen in hoeverre onze kompasroos hier een positieve bijdrage aan levert. Wel zien we meer en meer landen met soortgelijke systemen als onze kompasroos gaan werken.

Figuur 5.1: *Gemiddelde aantallen blessures (rood) en voorvallen (blauw) per 1000 vrijevalsprongen*

6. CONCLUSIES

Naar aanleiding van de in dit verslag vermelde gegevens kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Nederland heeft in 2003 een prachtige zomer gehad
- Het aantal sprongen is gestegen tot bijna 100.000, een absoluut record
- Voor het eerst sinds 1988 zijn er geen dodelijke ongevallen geweest.
- Het aantal blessures en voorvallen bij static-line leerlingen neemt flink toe. Er is door de TC op de bijscholingsdagen voor het kader al aandacht aan besteed. Het lijkt erop dat de sterk verhoogde aandacht voor gevorderden ten koste gaat van de aandacht voor de beginners. Dit moet worden gecorrigeerd.
- Het aantal zware blessures als gevolg van landingsongevallen is in 2003 beperkt gebleven. In hoeverre de begin 2003 genomen maatregelen (de zogenaamde kompasroos) daartoe hebben bijgedragen valt echter moeilijk te zeggen
- Het aantal blessures en voorvallen bij gevorderde springers is verder afgenomen. Wel is het aantal reserveprocedures als gevolg van een twist erg hoog. Dit is overigens een internationaal verschijnsel, te danken aan de hedendaagse (kleine) parachutes
- Het aantal voorvallen bij het tandemspringen is sterk gedaald. Het aantal blessures eveneens, maar blijft aan de hoge kant.
- Het springen met wingsuits begint in Nederland aardig populair te worden

APPENDIX A: VOLLEDIGE NAMEN VAN CLUBS EN CENTRA

Aangesloten bij de KNVvL

Afk.	Club/centrum
PCF	Para Club Flevo
TU-7	Vereniging Nederlandse Parachutisten Club TU-7
CPV	Cadetten Parachutisten Vereniging
ENPC	Eerste Nederlandse Parachutisten Club
FD	Skydive Rotterdam "The Flying Dutchmen"
PCT	Para Centrum Texel
NPCT	Stichting Nationaal Parachutisten Centrum Teuge
PCMN	Para Centrum Midden Nederland
PCZ	Para Centrum Zeeland
SOE	Skydive Over Europe
PCEH	Paracentrum Eelde-Hoogeveen
SAW	Skydive Anywhere (proefaansluiting)
SSL	Skydive Stadtlohn (proefaansluiting)

APPENDIX B: OVERZICHT BEVOEGDHEDEN

Tabel B: Aantallen bevoegdheden per 31 december

Jaar	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Instructeur (I)	108	98	93	81	83	77	76	67	68
Hulpinstructeur (Hi)	56	47	88	101	109	135	138	142	139
AFF	21	21	23	18	22	23	27	29	30
Tandem (T)	58	51	70	74	82	92	94	93	88
Vouwbevoegdheid (VB)	75	33	25	26	27	28	26	29	21
Rigger (R)	17	16	17	15	15	16	15	16	17
Scheidsrechter Nationaal (SN)	12	10	11	9	14	14	9	9	9
Scheidsrechter Internationaal (SI)	6	10	10	10	9	11	10	10	10

Bij de meeste bevoegdheden is sprake van een redelijk stabiel aantal. Bij de Instructeurs (I's) en de Hulpinstructeurs (Hi's) geeft dat te denken, gezien het feit dat er 8 nieuwe I's en 18 nieuwe Hi's zijn opgeleid. Er is dus ook een flink verloop. Langzamerhand begint er op een aantal centra een flink gebrek aan kader te ontstaan. Om die reden wordt de Hi-opleiding in 2004 volledig gemoderniseerd, en zal de I-opleiding in 2005 ook een facelift ondergaan.

APPENDIX C: TECHNISCHE BULLETINS EN VEILIGHEIDSBULLETINS 2003

Technische Bulletins en Veiligheidsbulletins zijn mededelingen van de Technische Commissie die betrekking hebben op materiaal, opleidingen of bevoegdheden.

- Een Technisch Bulletin (TB) bevat meestal een niet-verplicht maar wel dringend advies dat bedoeld is ter verduidelijking van een springtechnische kwestie of ter handhaving van de kwaliteit van het springmateriaal.
- Een Veiligheidsbulletin (VB) bevat altijd een of meer verplichte aanwijzingen, die vóór de in het bulletin gestelde datum dienen te zijn uitgevoerd.

In 2003 zijn er acht VB's uitgekomen. Zie onderstaande tabel.

Tabel C.1: *Veiligheidsbulletins 2003*

Nr. VB	Datum	Omschrijving
2003-01	08-01-03	Vouwen en keuren van ronde reserves met netting in de stuurgaten
2003-02	08-01-03	Sliderstops BT 80 tandem
2003-03	18-05-03	Mirage soft reserve ripcords
2003-04	05-08-03	Brekende ripcord pinnen van Capewell
2003-05	05-08-03	Alle uitrustingen met verstelbare mainlift webbing
2003-06	28-09-03	Modificaties Techno 240 reserves
2003-07	11-12-03	Balletje RSL SIGMA tandemsysteem
2003-08	11-12-03	BVR wijziging, voorwaarden voor Throw away BOC bij leerlingen